

Kitabın Adı

Paragraf Ustası - 2

978-625-97583-5-0

Yayın Yönetmeni

Nebi NEMUTLU

Yazar

Komisyon

Editör

Elif NEMUTLU

Dizgi Grafik Tasarımı

Mutlu Yayıncılık

Mutlu Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

www.e-mutlu.com

Yayıncı Sertifika No.

10628

WPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Osmangazi Mah. Mehmet Kopuz Sok.

No.: 17/1 Kır   - Esenyurt

 STANBUL

Matbaa Sertifika No.

50884

 stanbul



**MUTLU
YAYINCILIK**



Her hakkı   Mutlu Yayıncılık'a aittir.
Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metin, soru,
Şekil ve grafikler, ELEKTRONİK, mekanik,
FOTOKOP  ya da herhangi bir kayıt sistemiyle
  o altılamaz, yayımlanamaz.



İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

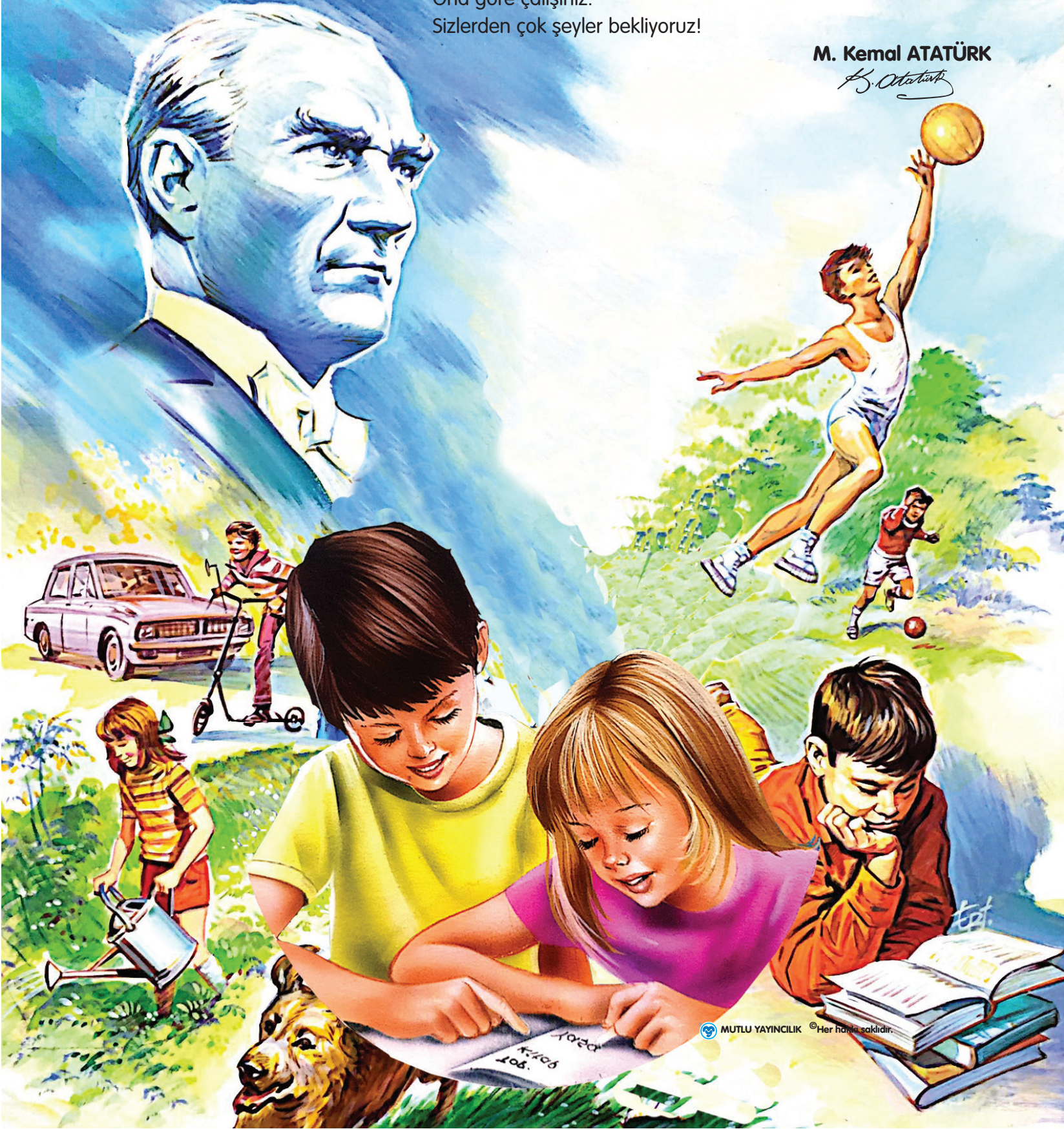
Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl !
Kahraman ırkıma bir gül ! Ne bu şiddet, bu celâl ?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl !

Mehmet Âkif ERSOY

Küçük Hanımlar, Küçük Beyler
Sizler, hepiniz, geleceğin bir gülü, yıldızı, bir mutluluk
parıltısıdır.
Memleketi asıl aydınlığa boğacak olan sizsiniz.
Kendinizin ne kadar mühim, kıymetli olduğunuzu düşünerek,
Ona göre çalışınız.
Sizlerden çok şeyler bekliyoruz!

M. Kemal ATATÜRK

K. Atatürk



İÇİNDEKİLER

A SEVİYE

BOĞAÇ HAN	9
5N 1K Soruları	10
Paragrafta Anlam Soruları	11
GÜVERCİN İLE KARINCA	13
5N 1K Soruları	14
Paragrafta Anlam Soruları	15
KARINCANIN ÖNEMİ	17
5N 1K Soruları	18
Paragrafta Anlam Soruları	19
DİKİŞ MAKİNESİNİN İCADI	21
5N 1K Soruları	22
Paragrafta Anlam Soruları	23
SAMAN ALTINDAN SU YÜRÜTMEK	25
5N 1K Soruları	26
Paragrafta Anlam Soruları	27
YALANCI ÇOBAN	29
5N 1K Soruları	30
Paragrafta Anlam Soruları	31
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN HAYATI	33
5N 1K Soruları	34
Paragrafta Anlam Soruları	35
LOKMAN HEKİM	37
5N 1K Soruları	38
Paragrafta Anlam Soruları	39
KIŞ UYKUSU	41
5N 1K Soruları	42
Paragrafta Anlam Soruları	43
DOĞURAN KAZAN	45
5N 1K Soruları	46
Paragrafta Anlam Soruları	47

B SEVİYE

SAKIZ DEYİP DE GEÇME	53
5N 1K Soruları	54
Paragrafta Anlam Soruları	55
ALTIN YUMURTLAYAN KAZ	57
5N 1K Soruları	58
Paragrafta Anlam Soruları	59
ÜÇ ÖĞÜT	61
5N 1K Soruları	62
Paragrafta Anlam Soruları	63
PARMAK ÇOCUK MASALI	65
5N 1K Soruları	66
Paragrafta Anlam Soruları	67
MUTLU PRENS	69
5N 1K Soruları	70
Paragrafta Anlam Soruları	71
MERMER TEZGAH	73
5N 1K Soruları	74
Paragrafta Anlam Soruları	75
GERÇEK GÜZELLİK	77
5N 1K Soruları	78
Paragrafta Anlam Soruları	79
ZÜRAFANIN ATKISI	81
5N 1K Soruları	82
Paragrafta Anlam Soruları	83
AVUCUNDAKİ ÖPÜCÜK	85
5N 1K Soruları	86
Paragrafta Anlam Soruları	87
KARGA İLE KARTAL	89
5N 1K Soruları	90
Paragrafta Anlam Soruları	91

C SEVİYE

ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUK ANILARI	95
5N 1K Soruları	96
Paragrafta Anlam Soruları	97
23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI	99
5N 1K Soruları	100
Paragrafta Anlam Soruları	101
MİKROP VE VİRÜSÜN PLANI	103
5N 1K Soruları	104
Paragrafta Anlam Soruları	105
BÜYÜYORUM	107
5N 1K Soruları	108
Paragrafta Anlam Soruları	109
KURT İLE YEDİ KEÇİ YAVRUSU	111
5N 1K Soruları	112
Paragrafta Anlam Soruları	113
BREMEN MİZİKACILARI	115
5N 1K Soruları	116
Paragrafta Anlam Soruları	117
ON KASIM	119
5N 1K Soruları	120
Paragrafta Anlam Soruları	121
YATAĞIMIN ALTINDAKİ CANAVAR	123
5N 1K Soruları	124
Paragrafta Anlam Soruları	125
GERÇEK SİHİR	127
5N 1K Soruları	128
Paragrafta Anlam Soruları	129
UYUMASAM OLMAZ MI?	131
5N 1K Soruları	132
Paragrafta Anlam Soruları	133
Cevap Anahtarı	135



KİTABIMIZI TANIYALIM

- Her üç bölümde de metinler kendi içinde yoğunluğu **basitten – zora doğru** sıralandı.
- Seçilen metinler **Türkçe – Hayat bilgisi** derslerine kaynaklık edecek içeriklerden seçildi.
- Kitap 3 ana bölümden oluşmaktadır.

A

KOLAY

SEVİYE

- Bir okuma parçasından 5N 1K sorularıyla çıkarılabilecek bütün anlamlar çalışıldı.
- Mümkün olduğunca verilen okuma parçasından yola çıkılarak çoktan seçmeli paragraf başarısını artırıcı sorular yazıldı.

B

ORTA

SEVİYE

- Bir okuma parçasından 5N 1K sorularıyla çıkarılabilecek bütün anlamlar çalışıldı.
- Bir sayfalık okuma parçalarında verilen bilgilerin soru – cevap yoluyla kavratılması, öğrencilerin konu ile ilgili yorum yapma becerisini kazanması hedeflendi.
- Anlama yönelik bu çalışmadaki metinler öğrencilerin öğrenmesi gereken yazınsal türler içerisinden seçildi.
- Mümkün olduğunca verilen okuma parçasından yola çıkılarak çoktan seçmeli paragraf başarısını artırıcı sorular yazıldı.

C

İLERİ

SEVİYE

- Bir okuma parçasından 5N 1K sorularıyla çıkarılabilecek bütün anlamlar çalışıldı.
- Seçilen metinlerde anlatım teknikleri açısından hikâye, betimleme türleri tercih edildi.
- Kısa masal – hikâye – fabl türü metinler tercih edildi.
- Metinleri okuma, anlama ve bunlarla ilgili paragraf sorularını doğru cevaplama, yorumlama ve analiz etme becerisinin kazandırılması hedeflendi.
- Bu bölümde millî bayram ve önemli günleri anlatan hatıra ve şiirlere yer verilerek bunlar üzerinden paragraf soru çalışmaları yapıldı.

A

METİNDE KONU BULMA VE BAŞLIK

Arkadaşlar, merhaba.
Benim adım 112 Macit.



Merhaba, benim adım Mira!

Sizin için 112 Macit arkadaşımıza sorular soracağım.



Bu bölümde bir metindeki konunun tespiti ve başlığının bulunmasını öğreneceğiz..

Paragraf/ bir metin, belirli bir konu çevresinde, belirli bir düzen içinde cümlelerin bir araya getirilmesiyle oluşur.



PARAGRAFTA KONU

Yazarın bir metinde ele aldığı duygu, olay ve kavrama **konu** diyoruz. Metinde hakkında söz edilen, üzerinde durulan her şey konuyu oluşturur.

Şiirde işlenen konuya “**tema**” denir.



Nasıl Bulunur?

Bu paragrafta ne anlatılıyor, diye düşünmeliyiz. Paragrafta neden söz edildiğini zihnimize bulduktan sonra seçeneklerde aramalıyız.



PARAGRAFTA BAŞLIK



Paragrafın konusunu özetleyebileceğimiz ifade paragrafın başlığı olur. Başlık metnin içeriği hakkında bilgi verir.

METNİN ADI BAŞLIKTIR..



Paragrafta anlatılanları en iyi özetleyen kelime veya kelimelerdir.
Paragrafta anlatılanları çağrıştırmalıdır.



Bunun için
5N 1K
sorularını
kullanabiliriz.

Nasıl Bulunur?

Bir olayı çözmek için
hangi soruları sormalıyız?



5N 1K SORULARI

NE - NEREDE - NE ZAMAN - NASIL - KİM

NE: Olayı ve düşüncayı öğreniriz.

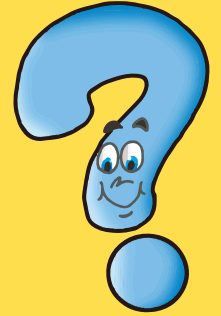
NASIL: Olayın, düşüncenin gerçekleşme şeklini öğreniriz.

NEDEN: Olayın, düşüncenin gerçekleşme sebebini öğreniriz.

NEREDE: Olayın ve düşüncenin gerçekleştiği yeri öğreniriz.

NE ZAMAN: Olayın ve düşüncenin gerçekleştiği zamanı öğreniriz.

KİM: Olayın ve düşüncenin kim tarafından gerçekleştirildiğini öğreniriz.



BOĞAÇ HAN



Bayındır Han, her yıl büyük şölen düzenlemiş. Şölene gelecek konukları için üç ayrı çadır hazırlanmasını ve konukların bu çadırlarda ağırlanmasını emretmiş. Bunlar ak, al ve kara çadırlarmış. Ak çadır, oğlu olanlar; al çadır, kızı olanlar; kara çadır ise çocuğu olmayan konuklar içinmiş. Bayındır Han, çocuğu olmayan kişileri küçümsermiş.

Dirse Han'ın ise evladı yokmuş. Kırk adamıyla birlikte şölene geldiği için yapılan bu davranış onun zoruna gitmiş. Eve döndüğünde büyük bir ziyafet düzenlemiş. İnsanlara yardım etmiş, insanların hayır dualarını almış. Sonunda sağlıklı bir oğlu olmuş.

Oğlan zamanla büyümüş. Bayındır Han'ın düzenlediği şölene oğlu ile birlikte gitmişler. Bu şölende ipinden kurtulan büyük boğa, çadırları yıkmış ve insanları ezmiş. Bu çocuk, boğanın karşısına çıkıp güçlü yumruğuyla boğayı bir darbede yere sermiş. Bu yiğitliği ile nam kazanıp Dede Korkut'un iltifatını kazanmış ve çocuğun adı Boğaç Han olmuş.

Dede Korkut Hikâyeleri'nden derlenmiştir.

Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.

1. Şölenni düzenleyen kişi kimmiş?

Cevap: _____

2. Bayındır Han, şölene gelecek konuklar için ne hazırlanmasını emretmiş?

Cevap: _____

3. Şölen için hazırlanan çadırların renkleri nelermiş?

Cevap: _____

4. Ak çadır, kimler için hazırlanmış?

Cevap: _____

5. Al çadır, kimler için hazırlanmış?

Cevap: _____

6. Kara çadırdaki kimler oturmak zorundaymış?

Cevap: _____

7. Bayındır Han, niçin çocuğu olmayanları kara çadırdaki oturtuyormuş?

Cevap: _____

8. Dirse Han, hangi çadırdaki oturmak zorunda kalmış?

Cevap: _____

9. Dirse Han, şölene kaç adamıyla birlikte katılmış?

Cevap: _____

1. Dirse Han'ın ise evladı yokmuş. Kırk adamıyla birlikte şölene geldiği için yapılan bu davranış zoruna gitmiş. Eve döndüğünde büyük bir ziyafet düzenlemiş. İnsanlara yardım etmiş, insanların hayır dualarını almış. Sonunda sağlıklı bir oğlu olmuş.

Yukarıdaki metne göre hangi seçenekteki ifade doğrudur?

- A) Dirse Han, şölene tek başına gitmiş.
- B) Dirse Han'a şölende yapılan bu davranış zoruna gitmiş.
- C) Dirse Han, eve döndüğünde tüm adamlarına bağırarak.

2.

Bayındır Han, her yıl büyük şölen düzenlemiş. Şölene gelecek konukları için üç ayrı çadır hazırlanmasını ve konukların bu çadırlarda ağırlandığını emretmiş.

Yukarıdaki paragrafa göre hangi seçenekteki bilgi yanlıştır?

- A) Bayındır Han, her yıl büyük bir şölen düzenlemiş.
- B) Şölene gelen konukları için sayısız çadır hazırlatmış.
- C) Gelen konuklar bu çadırlarda ağırlandı.

3.

Bu şölende ipinden kurtulan büyük boğa, çadırları yıkmış ve insanları ezmiş. Bu çocuk, boğanın karşısına çıkıp güçlü yumruğuyla boğayı bir darbede yere sermiş.

Yukarıdaki metne göre hangi seçenekteki ifade yanlıştır?

- A) Şölen sırasında bir boğa ipinden kurtulmuş.
- B) Boğayı, Dirse Han'ın oğlu yumruğu ile yere sermiş.
- C) Boğa, ipinden kurtulunca çayıra otlamaya gitmiş.

4.

Ak çadır, oğlu olanlar; al çadır, kızı olanlar; kara çadır ise çocuğu olmayan konuklar içinmiş. Bayındır Han, çocuğu olmayan kişileri küçümsermiş.

Yukarıdaki paragrafa göre hangi seçenekteki ifade doğrudur?

- A) Üç farklı renkte çadır hazırlanmış.
- B) Bayındır Han, her konuğu eşit seviyede görürmüş.
- C) Herkes istediği renk çadırdaki kalma hakkına sahipmiş.

5. Bayındır Han'ın davetindeki ak çadır, oğlu olanlar; al çadır, kızı olanlar; kara çadır ise çocuğu olmayan konuklar içinmiş.
Bayındır Han'ın davetine giden üç kişi aşağıdaki bilgileri vermişlerdir.



BATU HAN

Ben, al çadırdadır
değilim ve oğlum yok.



BUĞRA HAN

Ben, kara çadırdadır
değilim ve kızım yok.



BİLGE HAN

Ben ne ak çadırdadır
ne de kara çadırdayım.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Batu Han'ın çocuğu yoktur. B) Buğra Han, al çadırdadır oturmaktadır.
C) Bilge Han'ın oğlu vardır.

6. Dirse Han'ın şöleninde dört kişilik bir müzik grubu vardır. Grupta bir kişi türkü söylemektedir. Geri kalanlardan biri bağlama, biri davul, biri zurna çalmaktadır. Müzisyenlerin isimleri sırasıyla İnci Hatun, Oğuz Kaan, Balkız ve Balaban'dır.

Yukarıdaki paragrafa göre şu bilgiler verilmiştir:

- Şarkı söyleyen kişi erkek değildir.
- Balkız, bağlama çalmaktadır.
- Balaban, davul çalmamaktadır.

Buna göre müzisyenlerin görevleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	Davul	Zurna	Bağlama	Şarkıcı
A)	Oğuz Kaan	İnci Hatun	Balaban	Balkız
B)	Oğuz Kaan	Balaban	Balkız	İnci Hatun
C)	Balaban	Oğuz Kaan	İnci Hatun	Balkız

GÜVERCİN İLE KARINCA

Güvercin çok susamıştı. Bir dere kenarına inerek su içmek istedi. Tam eğilip su içecekken küçük bir karınca dereye düştü. Zavallı karınca, suda boğulmamak için çırpınıp duruyordu.

Güvercinin içini acıma duygusu kapladı. Onu kurtarmak için etrafına bakınıp küçük bir dal parçası buldu. Bu dal parçasını ağzına alıp suya bırakıverdi. Küçük dal parçası, suda ilerleyerek karıncanın yanına kadar gitti ve karınca son bir can havliyle o dal parçasına tırmanıverdi.



Aradan epey zaman geçmişti. Elinde ok ve yay olan bir avcı, ormanda dolaşüyor ve kendine uygun bir av bekliyordu. Ağacın dalında hiçbir şeyden haberi olmadan duran güvercini gördü.

— Ne güzel bir av, dedi kendi kendine. Okunu ve yayını zavallı güvercine doğrulttu.

Karınca bunu görmüştü. Avcının ayakkabısına tırmandı ve ayakkabının içine girerek avcının topuğunu var gücüyle ısırdı. Avcının canı çok yandığı için acıyla çığlık attı. Güvercin, bu çığlığı duyunca geri döndü ve avcıyı gördü. O daldan hemen havalanıp kaçtı. Karınca da gördüğü iyiliğe iyilikle karşılık vererek borcunu ödemiş oldu.

La Fontaine Masalları'ndan derlenmiştir.

Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.

1. Hikâyenin kahramanları kimlerdir?

Cevap: _____

2. Güvercin karıncayı nerede görüyor?

Cevap: _____

3. Güvercin, karıncayı kurtarmak için suya ne atıyor?

Cevap: _____

4. Karınca suda ne yapıyor?

Cevap: _____

5. Avcı, güvercini görünce ne diyor?

Cevap: _____

6. Karınca, avcıya ne yapıyor?

Cevap: _____

7. Karınca, avcının topuğunu ısırınca güvercin ne yapıyor?

Cevap: _____

8. Güvercin, niçin karıncaya yardım ediyor?

Cevap: _____

9. Güvercin, niçin dere kenarına gidiyor?

Cevap: _____

1.

Güvercin çok susamıştı. Bir dere kenarına inerek su içmek istedi. Tam eğilip su içecekken küçük bir karınca dereye düştü. Zavallı karınca, suda boğulmamak için çırpınıp duruyordu.

Yukarıdaki paragrafa göre hangi seçenekteki ifade doğrudur?

- A) Güvercin çeşmeden su içmek istedi.
- B) Güvercin, karıncanın lavaboya düştüğünü gördü.
- C) Karınca boğulmamak için çırpınıyordu.

2.

Güvercinin içini acıma duygusu kapladı. Onu kurtarmak için etrafına bakınıp küçük bir dal parçası buldu. Bu dal parçasını ağzına alıp suya bırakıverdi. Küçük dal parçası, suda ilerleyerek karıncanın yanına kadar gitti ve karınca son bir can havliyle o dal parçasına tırmanıverdi.

Yukarıdaki paragrafa göre hangi seçenekteki ifade **yanlıştır**?

- A) Karınca, güvercine acıdı.
- B) Güvercin, bir dal parçası buldu.
- C) Karınca, dal parçasına tırmandı.

3.

Aradan epey zaman geçmişti. Elinde ok ve yay olan bir avcı ormanda dolaşüyor ve kendine uygun bir av bekliyordu. Ağacın dalında hiçbir şeyden haberi olmadan duran güvercini gördü.

Yukarıdaki paragrafın bir resmi yapılsaydı hangi görsel **kullanılamazdı**?

A)



B)



C)



4.

Avcının ayakkabısına tırmandı ve ayakkabının içine girerek avcının topuğunu var gücüyle ısırıldı. Avcının canı çok yandığı için acıyla çığlık attı. Güvercin bu çığlığı duyunca geri döndü ve avcıyı gördü. O daldan hemen havalanıp kaçtı. Karınca da borcunu böylelikle ödemiş oldu.

Yukarıdaki paragrafa göre hangi seçenekteki ifade **yanlıştır**?

- A) Karınca, avcının topuğunu ısırıldı.
- B) Avcı, canı yanınca kahkaha attı.
- C) Güvercin, avcıyı görünce kaçtı.